

DE TRIBUNE

Redactieadres:
D. J. WIJNKOOP, Ringkade 41
Amsterdam.

SOC. DEM. WEEKBLAD

Administratieadres:
J. C. CETON, Wijtenbachstraat 13
Amsterdam.

VERSCHIJNT ELKEN ZATERDAG.
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling 40 cent per 3 mnd.
Buitenland 65 ct. Losse nummers 3 ct.
Advertentiën per regel 15 cent. Bij abonnementen speciaal tarief.

Orgaan van de Soc.-Dem. Partij

Redactie: J. C. CETON, H. GORTER,
W. v. RAVESTELJN Jr. en D. J. WIJNKOOP.

INHOUD: Een spektakelstuk. — De antithese. — Leugenblad. — Parlementaire Kroniek: Arbeidswet. — Ons Beginselprogram. — Stolypin's val. — Ook partijgenooten? — De beschavende koelie-ordonnantie. — Van de Afdelingen. — Boekaankondiging. — Errata.

Een spektakelstuk.

Buiten de kunstmatige atmosfeer van het parlementarisme schrompelt het mannetje, zooals het zelf wel weet, tot niets ineen.
Woord van MARX.

Rommedebommedebom! Rommedebommedebom!
In de politiek gaat het niet erg in Holland. En toch de mannetjes, die ervan leven, we bedoelen niet allereerst stoffelijk, maar die geestelijk ervan leven, die hebben het noodig, politiek, parlementaire politiek, wat de brave burgers dan politiek noemen.

En dus Rommedebommedebom! Rommedebommedebom! Gaat het in het Parlement niet, dan het geparlementeerd daarbuiten kunstig aangekweekt. Want buiten die voor een gewoon mensch mufte, maar voor hen eerst je ware levens-sfeer van het parlementarisme kunnen ze niet, de politiciers. In het volle leven met zijn felle strijd en vrije beweging schrompelen ze ineen, de mannetjes. Ze weten het: ze zijn daar niets. Ze blijven er daarom maar liever buiten, en in het parlementarisme.

Zoo zijn de voorstellingen ontstaan, die Amsterdam de eere heeft dit jaar elken Maandag in de laatste weken van Maart en de eerste van April binnen zijn muren te zien in het bekende Kunstgebouw Bellevue. We bedoelen de opvoeringen van den beroemden parlementariër Pieter Jelles Troelstra, die in het niet minder befaamde spektakelstuk »Het Kiesrechtpetitionnement« elken Maandag zoo mogelijk één liberale politikus (of -ka) door zijn woord alléén zóó magnetiseert, hypnotiseert, en suggereert, dat hij of zij uitbarstend in pure kiesrecht-delirium voor goed en voor eeuwig in de vuren van het Algemeen Kiesrecht roosteren en branden. Reeds heeft zich één vrijzinnige vrouw en één liberale man bereid getoond de helse macht van den onweerstaanbare van Bellevue te trotseeren. Hun namen mogen niet vergeten: Martina Kramers en de bekende clown Roodhuyzen. Roodhuyzen, hij dorst' in het »roode« huis! Ze kwamen eruit, blakend van kiesrechtvuur.

Boeren, burgers en buitenlui, gaat dat zien! Het spektakel is onovertroffen, en overtreft al wat er vóór dien op dit gebied werd geproduceerd. We recenseerden in onze *Tribune* van den 21en Januari reeds het Haagse specialiteiten-tooneel, met zijn eenige voorstelling (eenig in alle beteekenis van het woord): »Een Kiesrecht-demonstratie van de Liberale Unie«! Ook daar gaf de heer Roodhuyzen zijn voorstelling. Maar elk rechtgeaard vrijzinnige, neen elk mensch, die zijn hart op de rechte plaats heeft, zal het met ons eens zijn: Het was niets; niets was het vergeleken bij het optreden van Troelstra en Roodhuyzen, Roodhuyzen en Troelstra in Bellevue. En dus: gaat dat zien, het spektakelstuk!

Beste menschen, het was pas de tweede van de vijf; en er komen nog drie voorstellingen. Het zal voor de kunstenaars — kunstmakers is een te plebejisch woord voor het nobele ras der parlementariërs — een heele toer zijn de vertooning nog boven het peil van j.l. Maandag op te voeren. Maar toch menschen treedt binnen, elke Maandag is voorstelling, en de plaatsen zijn gauw bezet.

Er staan, zooals bij elke »grootte« zaak in dit pietluttige landje, ook bij deze direkt een aantal kwaadsprekers en -schrijvers klaar, om zooals ze dat noemen, de waarheid eens over zoo'n vertooning te zeggen. Welnu, zoo ontvingen wij van een onzer medewerkers, die toch al niet in zoo'n goed blaadje staat, omdat hij ook anderen wel „de waarheid“ zeide, het volgende schrijven, dat wij hier een plaatsje willen geven, al stellen wij ons niet verantwoor-

delijk voor zijn inhoud, omdat we in S.D.A.P.-kringen niet bekend zijn. Zie hier het schrijven:

In Amsterdam heeft het „Comité van actie“, benoemd door het P. B. der S.D.A.P., een vijftal vergaderingen belegd, gewijd aan het kiesrecht. Troelstra spreekt. Twee hadden reeds plaats. Deze vergaderingen zijn toegankelijk voor iedereen. Alleen is er geen vrij debat. Hoe is die truc klaar gespeeld? Met veel bombarie is aangekondigd, dat voor het eerste viertal bijeenkomsten liberalen en vrijzinnig democraten zijn uitgenodigd. Ook christelijken zijn van de gelukkigen. Op de eerste was Mej. Martina Kramers die van de uitnodiging gebruik maakte. Voor de tweede is reeds toegezegd, dat een kamerlid van de Liberale Unie zal komen. Een vriendenbijeenkomst dus. Op de vijfde is alleen vrij debat. Nu zeggen wij, zooals de S.D.A.P. wel weet, niet gesteld te zijn op een zulk eene uitnodiging. Wij verlangen debat, — zooals bekend is uit de historie onlang met de A.B.B. — toen wij voor Kolthek eveneens debat eischten, en voor iedereen, ook voor ons. Troelstra, de held der linkerzijde, de gladiator die Kuyper zal overwinnen, of volgens zijn kortzichtige vrienden reeds heeft geveld in het politieke arena, treedt dus in Amsterdam op zonder debat.

De volgende aardige historie moet zich daarbij hebben afgespeeld. De Federatie van de S.D.A.P. in onze Amstelstad wilde deze vergaderingen niet beleggen. Motief: er werd geen vrij debat toegestaan. Troelstra en zijn knecht Heger, Voorzitter en Secretaris van het met roem overladen „Comité van actie“ hebben dit niet gewild. Ergo het Comité stelt zich aan als partij in de partij, treedt in de bevoegdheid der evengenoemde Federatie, en belegt op haar gebied vergaderingen. Dat op de vijfde vergadering vrij debat is, is om den schijn te redden. Het is het kwade geweten die op de laatste vergadering debat toestaat. De uitsmijter van Deventer, Troelstra, wilde zich niet „omslaan met dien Wijnkoop.“ Derhalve meer „zakelijk debat“, dat wil zeggen onder-onsjes met hun vrienden, liberalen en vrijzinnig-democraten, als ze er heil in zien om met hun chef Troelstra de oogen te verblinden van diamantbewerkers, onderwijzers en ambtenaren, de kerntroepen der Amsterdamsche S.D.A.P. Wat zegt de loyale oppositie van *Het Weekblad* wel van zulk een comédie, teneinde het gevreesde debat te weren van onze sociaal democratische partij?

Ons dunkt, dit kan niet waar zijn. De Federatie zou vrij debat hebben gewild, de Federatie van de S.D.A.P.! We gelooven het niet, voor we het van henzelf hooren.

Maar spot terzijde. Een feit blijft het, dat evenmin als bij de Liberale Unie bij de Arbeiders-Partij in deze voorstellingen het vrije woord wordt gegeven. Een feit ook, dat het samenzijn van Troelstra en Roodhuyzen een vrienden-bijeenkomst is. Het debat, zeide Mr. Troelstra, behoeft niet onvriendelijk te zijn. Een feit ook, dat wat ook in de hoofden der arbeiders om moge gaan, die dergelijke bijeenkomsten opluisteren, de leiders deze samenkomsten gebruiken, om het Kiezersvolk te wennen aan een „wel debatterend“, maar „niet onvriendelijk“ samengaan van Arbeiders-Partij en Liberale Unie, alles in afwachting en tot voorbereiding van het aan beide kanten zoo vurig gewenschte samengaan bij en zoo mogelijk samen regeeren na de verkiezingen in 1913. Terecht zegt Mr. Sam van Houten, een gare op kiesrecht-gebied, in zijn jongste politieke brief:

Drucker en Borgesius c. s. willen gaan strijden voor A. K. Of zij, met de S. D. [bedoeld wordt Arb. Partij] tegenwoordig daarmee bedoelen: alg. onvoorwaardelijk Kiesrecht voor alle mannen en vrouwen boven 21 jaar, blijft nog altijd in nevelen. Gaat trouwens [bij Drucker en Borgesius n.l.] dan ook alleen om de stemmen der S. D. [bedoeld wordt weer: Arb. Partij] te krijgen, die zelf moeten weten met hoe weinig zij tevreden willen zijn.

Kenmerkend voor deze soort actie is dan ook het gevecht van *Het Volk* met de christelijke demagogie. Daar stroomt men het praatje rond: Het petitionnement voor het A. K. is niet spontaan, enz. Alsof ooit eenige arbeiders-actie van christelijke zijde spontaan is, en alsof het een misdaad ware de arbeiders te brengen, waar ze als klasse wezen moeten. Maar dit christelijke praatje stamt van het *Handelsblad*, dat niet christelijk en niet demagogisch is, en reeds in zijn eerste Kiesrecht-artikel van dit jaar zakelijk precies hetzelfde »verwijt« tot de petitionnements-actie richtte, waarna de Christelijken het overnamen. Evenwel gaat het spektakel van *Het Volk* tegen de christelijke demagogen alléén, en wordt het liberale groot-kapitaal minder en minder gemeoid. Omdat men de liberalen wil vangen? Pardon, arbeiders,

ik houd U voor wijs genoeg te weten, dat men het kapitaal niet vangt met list, maar alleen breekt met macht. De Arbeiders Partij kan hen niet vangen. Zij is en wordt meer en meer zelf de gevangene van het liberalisme. Maar als men de beër wil laten dansen, moet men hem de schijn van vrijheid laten, en die schijn laten de heeren liberalen natuurlijk aan den antiliberaleen zwaardvechter Troelstra, de kampioen van de burgerij op zijn smalst »burgerlijke democratie«, zooals Mr. Troelstra dat noemt.

Of leert het U niets, arbeiders, als de *N. Rott. Ct.* vol blijdschap uitroept, over Schaper's optreden bij de Arbeidswet:

Tot eer van de afgevaardigde van Appingedam dient gezegd, dat hij het enige argument, dat volgens den heer Pastoors de houding van de S. D. in zake de arbeid van de gehuwde vrouw bepaalt, de bewering n.l. dat deze arbeid een revolutionaire faktor van betekenis zou zijn, niet deed gelden;

of wanneer, volgens het *Handelsblad*, het eind van de rede van den Sekretaris van het Vakverbond Van den Tempel in Amsterdam II op j.l. Donderdag luidt:

Spr. hoopt, dat de volgende verkiezingen zullen aantoonen, dat de arbeiders begrijpen, wat ze van de rechtsche partijen hebben te wachten.

Arbeiders, met revolutionaire factoren houdt de Arbeiders-Partij zich al lang niet meer bezig. Zij bemoeit zich slechts met de verkiezingen. Nu reeds met die van 1913. En haar eenige doel, onuitgesproken en ook uitgesproken, is het de christelijke regeering in 1913 te verjagen en er een liberale voor in de plaats te zetten, waaraan ze, zij het nog niet in de Regeering, dan toch in de Regeeringsmeerderheid deel heeft. Troelstra noemt dat in Bellevue: minister zonder portefeuille. Daartoe, en daartoe alleen dient ook het groote spektakelstuk, zooals de mannetjes van het parlement het in Bellevue thans opvoeren. De liberalen worden »opgepookt«, om dan onder applaus te kunnen zeggen, dat het zeer dwaas is, te beweren dat er in Nederland geen burgerlijke democratie zou zijn. Zeker, Mr. Troelstra, burgerlijke democratie, dat zijt gij.

Arbeiders! Doorziet dan toch dit gedoe. Het gaat er bij de Arb. Partij niet meer om, door het socialisme u te bevrijden, maar het gaat erom door uw stemmen mede deel te hebben aan de Regeeringsheerlijkheden. Kiest ge voor de vrijzinnigen, doet dan aan het spektakel mee. Maar walgt het u zooals ons, komt dan bij de Soc. Dem. Partij, en laat de mannetjes van het parlementarisme met hun spektakel, of ze Troelstra of Roodhuyzen heeten, tot hun ware politieke grootte terugzinken, d. i. tot niets.

Wp.

De Antithese.

De antithese die de ontwikkeling der Nederlandsche politiek naar democratie en socialisme tegenhoudt is niet die tusschen geloof en ongeloof. Het is een geheel andere. Het is die tusschen onverstand en inzicht . . . bij de arbeiders.

Het kleine aantal arbeiders die de maatschappij begripen aan den éenen, de groote massa die haar niet kent aan den anderen kant, die tegenstelling is het die de Nederlandsche politiek lam slaat.

Op deze antithese, op de domheid der groote massa der arbeiders berust ook die andere tusschen geloof en ongeloof. Maak de massa bewust en die andere antithese valt ineen, rot als zij is.

Er was een tijd, waarin het scheen, dat de sociaaldemokratie in Nederland de genezing van het zieke lichaam zou aanvatten bij de oorzaak, bij den wortel. Dat wil zeggen: bij de onkunde der arbeiders. Dat was in omstreeks 1895/96, en enkele volgende jaren. De propaganda voor de sociaaldemokratie was haar hoofdzaak, de arbeiders van onverschilligen, anarchisten, christenen etc. tot sociaaldemokraten te maken: dat was de taak der S. D. A. P.

Maar toen men eenige macht veroverd had, in de

Kamer, toen veranderde dat. Politieke invloed van personen, behoud en winst van zetels, kleine voordeeltjes door toegeven aan burgerlijke partijen werden doel en middel. Niet maar *alles* zeggen aan de domme arbeidersmassa, zooals het is, maar buigen, kruipen, zoeken om bij een burgerlijke partij en bij kleine burgers en boeren in het gevele te komen. Men verloor de arbeiders uit het oog en kreeg meer en meer de burgerlijke partijen in het gezicht. Men verloor den wortel van alle kwaad, de onontwikkelbaarheid der arbeiders, uit het oog.

En nu is het zoover gekomen dat, wat betreft propagandistische kracht voor het socialisme, de vertegenwoordigers der Nederlandsche sociaal-democratie die spreken op de groote tribune der Tweede Kamer ten aanhoore van het geheele volk, de officieele vertegenwoordigers van den wereldstrijd der arbeiders die de grootste gelegenheid hebben van propaganda voor dien strijd, dat deze vertegenwoordigers in dien zin een rij van nullen zijn.

Het bewijs? Leest de *Trubine* elke week! Haar taak is het onverbiddelijke kritiek te oefenen op de S. D. A. P. en haar vertegenwoordigers opdat de sociaal-democratie in Nederland behouden blijve.

Als eenig maar afdoend bewijs voor dit artikel noemen wij den kiesrecht-strijd. De S. D. A. P. hechte, bij de verkiezingen van 1909, en nu nog steeds, geloof aan de Algemeen-Kiesrecht-frase der Liberalen en Vrijzinnig-Democraten, ondanks dat zij weet dat deze partijen het Algemeen Kiesrecht niet geven willen, maar het verknoeien door het geven van kiesrecht aan de vrouwen der bezittende klasse alleen. De S. D. A. P. durft dit niet meer aan de arbeiders zeggen, omdat zij het oog niet meer heeft naar de massa, maar naar de liberale partij.

* * *

Wij zeiden zoeven: de vertegenwoordigers der S. D. A. P. zijn, wat betreft hun propaganda voor het socialisme, een rij van nullen. Het is evenwel veel erger. Zij hebben dikwijls een negatieve waarde voor het socialisme, zij werken het socialisme tegen.

Dit willen wij voor ditmaal aantoonen uit een artikel van den Twentschen propagandist der S. D. A. P. waarvan een deel aldus luidt:

„Dit is dan het gevaar: dat wij den *mensch vergeten*. Wij mogen van de bloot-materieele verheffing des volks veel verwachten, *maar alles niet*. Het besef van eigen recht, eigen waarde, de drang naar zorg voor zich zelf, wordt in den arbeider ongemeen versterkt en dit is zeker noodzakelijk om tot handelen op te wekken, om uit onverschilligheid op te schrikken, *maar gemeenschapsgevoel kweekt deze versterking van het geloof in eigen recht niet*. Weerzin tegen het noodeloos-kwellende en vernederende en bezwarende in den arbeid, zooals die thans is, is *allerminst afkeurenswaardig*, maar vloeit dit soms niet over in *tegenzin* tegen zwaren arbeid als zoodanig; tegen den fabrieksarbeid om een voorbeeld te noemen, terwijl toch in afzienbaren tijd deze arbeid onmisbaar zal zijn, welken vorm van organisatie der maatschappij men ook kiest. Licht ook niet in het *wantrouwen* dat den arbeider ingeschert wordt, *een gevaar?* Zoo licht keert zich dat tegen de eigen beweging, zoo ras wordt het tot karaktertrek en maakt elke *gezonde samenwerking*, in en buiten den arbeid, zeer zwaar.

„Wij duiden slechts aan: zoek zelf dieper na!
„Tracht naar afdoende stoffelijke verheffing des volks, maar arbeid ijverig aan de *sedelike* vorming van den *mensch*, opdat hij de nieuwe toestanden zal kunnen dragen.

„Hier raken wij aan *groote* levensvragen: aan de kracht en de noodzakelijkheid van de *religie*; en meer dan *wijzen* op den samenhang met dit probleem kunnen wij ditmaal niet doen. *)

Zooveel woorden, zooveel onwaarheid. Zooveel woorden van den vertegenwoordiger der S. D. A. P. zooveel burgerlijke leugens.

De waarlijk sociaal-democratische opvatting zij hier tegenover de zijne gesteld. De lezer vergelijkte wat Leeuwenburg schrijft, met wat wij schrijven:

De sociaal-demokraat kan den mensch niet vergeten omdat hij voor de vrijmaking van den arbeider strijdt en voor de opheffing van den loondienst. Dit is het tegenovergestelde van het vergeten van den mensch. Het is het mogelijk maken van den mensch in een hooger en edeler zin dan hij ooit heeft bestaan.

Wij mogen *alles* verwachten van de bloot-materieele verheffing des volks, omdat de bloot-materieele verheffing des volks, dat wil zeggen *der arbeiders*, niet bereikt wordt dan door zijn geestelijke verheffing. Alleen als de arbeiders socialistisch worden, bereiken zij de materieele verheffing en bevrijding, en socialist worden is de hoogste geestelijke verheffing die bestaat. Het is een afschuwelijke, een monsterachtige leugen der S. D. A. P. dat de versterking van het geloof in eigen recht bij den proletariër het gemeenschapsgevoel niet kweekt. Dit te beweren bewijst waar de S. D. A. P. gekomen is. Maar het is ook een enorme domheid. Want de *versterking* van het geloof in eigen recht kan de proletariër juist alleen krijgen als hij zich bij zijn kameraden aansluit. Immers dan alleen kan hij dat geloof in daden omzetten. Het is juist zijn geloof in zijn recht dat hem tot gemeenschapsgevoel brengt. Het eigen belang van den proletariër is meteen klassebelang.

Tegenzin in zwaren arbeid heeft de proletariër alleen als zij te lang duurt, en in afzienbaren tijd, zal de proletarische klasse *dien* arbeid opheffen.

Wantrouwen? Het wantrouwen kan niet te groot zijn tegen leiders die kamerzetels stellen boven arbeidersmacht, bourgeoisie-leugens boven arbeidersinzicht. Het

*) Cursiveeringen van ons.

kan niet groot genoeg zijn in mannen als Troelstra die de S. D. A. P. heeft gebruikt om Wijnkoop, Ravesteijn en Ceton uit te werpen, het kan niet groot genoeg zijn tegen menschen als Leeuwenburg zelf, die, blijkens zijn artikel, van socialisme zooveel weet als de straat; het kan niet groot genoeg zijn *tegen de geheele S. D. A. P.*, die de vrijzinnigen dient.

Arbeid, arbeiders, *niet* aan uwe zedelijke verheffing zooals de vertegenwoordiger der S. D. A. P. u preekt, apart, afzonderlijk, alsof zedelijkheid een heilig geestelijk gebied *buiten* uw maag, *buiten* uw zinnen was. Zedelijkheid dat is: gezonde zinnen. En om gezonde zinnen te krijgen is vrijheid, is gemeenschappelijk bezit noodig. Strijdt dus voor deze laatste *alleen*, en de zedelijkheid is u en uw kinderen verzekert.

Strijdt *niet* voor de religie. Denkt zelfs niet aan haar. Zij is een droombeeld uit den tijd toen de aarde een jammerdal was en blijven moest. Maar de aarde is voor den socialist, zelfs nu al, een heerlijke plaats, omdat zij de plaats is van den strijd voor de vrijmaking van uwe klasse. En nu hebben wij geen droombeeld meer noodig.

Ziehier het verschil tusschen *Revisionisten* en *ons*. Ziehier het verschil tusschen S. D. A. P. en S. D. P.

Met zulke menschen als Leeuwenburg, die zó preeken, heeft de S. D. A. P. Nederland overdekt. Zoo is nu de groote massa dier partij.

Moet dat zoo blijven, arbeiders van Nederland?

H. G.

Leugenblad.

Het orgaan der arbeiderspartij heeft in zijn nummer van 22 Maart een stukje: Herstemmingstaktiek, dat weer zoo typeerend is voor de inderdaad paapsch-smerige wijze waarop dit orgaan zijn arbeiderslezers tracht te misleiden, dat wij niet kunnen nalaten 't weer eens te signaleeren.

Het stukje komt hierop neer, dat „het goed is om tegenover hen, die de Nederlandsche sociaal-democratie in tegenstelling tot de Deutsche toenadering tot de bourgeoisie plegen te verwijten en het bewijs daarvoor o. a. zien in haar herstemmingstaktiek... nu en dan op de Deutsche feiten te wijzen.”

Wat zijn dan die Deutsche feiten? Dit, dat de Deutsche sociaal-democratie bij herstemmingen vaak vrijzinnige kandidaten steunt en o. a. onlangs een nationaal-liberaal heeft gesteund en doen verkiezen, nadat deze zich had uitgesproken „tegen elke verslechtering van het Rijksdagkiesrecht, tegen elken aanval op het stakingsrecht, tegen elke uitzonderingswet en tegen elke beperking van het zelfbestuur bij de sociale wetgeving.”

En dan wordt Mehring, de bekende Marxist en overzichtschrjver van de *Neue Zeit* aangehaald als „iemand dien wel niemand van toenadering tot de bourgeoisie zal betichten en die dit optreden goedkeurt en aanbeveelt.”

Het Volk had er nog bij kunnen voegen, dat, voor zoover ons bekend is, geen enkele Deutsche sociaal-democraat dit optreden niet goedkeurt en het had er wel in eens bij kunnen zeggen, dat ook wij die herstemmingstaktiek van de Deutsche partij volkomen billijken, wij de dogmatieken en „sectariërs,” die aan de Nederlandsche Arbeiderspartij toenadering tot de bourgeoisie verwijten.

Maar is nu iemand zoo naïef om te gelooven, dat *Het Volk* niet weet, dat het hier om totaal andere dingen gaat, bij de Deutsche herstemmingen en de Nederlandsche politiek?

Geloof iemand, dat de redactie van *Het Volk* niet weet, dat het hier om geen minder verschil gaat dan om b. v. het onderscheid tusschen Deutschland en Nederland? Dus om een reusachtig en fundamenteel verschil?

Geloof iemand dat *Het Volk* niet weet, dat er niet-tegenstaande dit blad nu Mehring en den *Vorwärts* en de Deutsche Partij goedkeurend op den schouder klopt — een even belachelijk schouwspel als de afkeuring die ditzelfde orgaan over dezelfde partij, hetzelfde orgaan en denzelfden persoon uitsprak in Januari 1907 b. v. — dat er niettemin in de Deutsche Partij zoo iets bestaat als twee stroomingen, Marxisten en revisionisten?

Twee stroomingen, die *nog* op den laatsten partijdag als vuur en water tegenover elkaar stonden?

Geloof iemand, dat *Het Volk* niet weet, dat het de geestverwanten van Troelstra, Vliegen enz. waren, die op den Partijdag in Maagdeburg hebben moeten bukken, wilden zij niet uit de Deutsche partij vliegen?

Ja, zulke goede geloovers zijn er.

Het zijn de misleide arbeiders, die al de bokkesprongen en waarheidsverdraaiingen van dit leugenorgaan op precies dezelfde manier bewonderen als andere arbeiders die van een ander leugenorgaan, b. v. *de Standaard*.

Maar loopt een dergelijke grinnkende hoon aan degenen die in de partij van dit orgaan, de S. D. A. P. nog wel weten hoe de vork in dezen steel zit, aan de Marxisten in de S. D. A. P. niet een beetje al te zeer de spuigaten uit?

Op de zaak zelf behoeven wij nu natuurlijk niet opnieuw in te gaan.

Enkele maanden geleden (17 en 24^e Dec.) hebben wij, naar aanleiding van een dergelijk geval, nog eens uitvoerig in ons blad uiteengezet, waarom er een hemelsbreed verschil is tusschen de taktiek, die in Nederland

wordt toegepast door de Arbeiderspartij en die der Deutsche sociaal-democratie, in zake herstemmingen.

Het Volk heeft zich toen natuurlijk wel gewacht, van dat antwoord een letter aan zijn lezers mee te deelen.

Van een leugenblad als dit orgaan kan men niets anders verwachten.

v. R.

Parlementaire Kroniek.

Arbeidswet.

De grondslag van onze sociale wetgeving is de Arbeidswet. Men moet daar nu niet te veel van verwachten; want na de Arbeidswet (die in 1889 is vastgesteld) hebben wij op het gebied der wettelijke arbeidsbeschermingen niet anders veroverd dan de Ongevalwet! En de Arbeidswet zelf bevat juist niet dat element van arbeidersbescherming, waar de internationale arbeidersbeweging naar streeft: bepaling van een maximum-arbeidsdag ook voor volwassen mannen. Onze Arbeidswet strekt alleen „tot het tegengaan van overmatigen en gevaarlijken arbeid van jeugdige personen en vrouwen.”

Het is op zich te herinneren, dat *in 1889* eenige beschermende bepalingen heeft vastgesteld voor kinderen en vrouwen. De toenmalige radikaal — later vrijzinnig-democraat — Mr. Kerddijk, gaf aan dat de reden voor de kinderbescherming niet alleen (voor het kleinste deel, kunnen wij zeggen) lag in het belang der kinderen, maar ook in „de belangen der nijverheid”. En met instemming haalde hij aan wat reeds eenige jaren vroeger was geschreven: „De nijverheid, die het kind exploiteert, verteert het kapitaal der toekomst.” Kinderen die te vroeg aan de uitbuiting worden onderworpen, groeien niet op tot krachtige arbeiders, kunnen in de toekomst niet voldoende winst opbrengen. En hetzelfde zuiverkapitalistische motief geldt voor de bescherming der vrouwen, de moeders van het volgende geslacht, de draagsters van het „kapitaal der toekomst.” Niet uit menscheelk gevoel of medelijden met de arme afgebeulde vrouwen en kinderen heeft het kapitalisme eenige beschermende maatregelen getroffen; maar alleen omdat de in 1887 ingestelde enquête (= onderzoek) aan het licht had gebracht, dat de kapitalisten bezig waren om het levend materiaal, dat hun winst moest voortbrengen, te verwoesten. In kortzichtigheid zouden zij op die wijze de kip slachten, die gouden eieren legde. „Er wordt — ziehier nog een andere uitlating uit die dagen, van den toenmaligen minister van Justitie — op zoodanige wijze inbreuk gemaakt op de wetten der natuur, dat de instandhouding der maatschappij daardoor bedreigd wordt. Daarom heeft de Staat de bevoegdheid om regelend tusschenbeide te treden.”

Welke regelen heeft nu in 1889 de Staat gesteld, in het belang van de instandhouding der kapitalistische maatschappij? Eerstens merken wij op, dat het terrein, waarop de Arbeidswet werkt, zeer beperkt is; landbouw, tuinbouw, boschbouw, veeteelt en enkele kleinere groepen, vallen er buiten. Dit is geen „arbeid in den zin der wet”. Voor het overblijvende terrein, dat zijn in hoofdzaak de industriele fabrieken en werkplaatsen; zijn eenige regelen gesteld, waarvan de voornaamste zijn:

verbod van kinderarbeid beneden twaalf jaar;

verbod van nachtarbeid voor vrouwen en voor kinderen van 12 tot 16 jaar (volgens de wet zijn dat geen kinderen meer, maar „jeugdige personen”, op een leeftijd dat de kinderen uit de bourgeoisie nog de school bezoeken), en

elf-urige arbeidsdag voor vrouwen en „jeugdige personen”.

En een ander met de noodige uitzonderingen en bijkomstigheden, waarop wij hier niet kunnen ingaan bij gebrek aan plaatsruimte.

Nadat deze zeer bescheiden wet 22 jaar gewerkt heeft is minister Talma met eenige wijzigingen gekomen, die deze week door de Tweede Kamer in behandeling zijn genomen. De voorgestelde wijzigingen waren hoofdzakelijk de volgende:

het verbod van kinderarbeid werd uitgebreid van 12 tot 13 jaar;

de leeftijd, waarop de bescherming der „jeugdige personen” eindigde, werd verhoogd van 16 tot 17 jaar; de elf-urige arbeidsdag voor vrouwen en jeugdige personen werd tot 10 uur teruggebracht.

Men ziet, dat de Hollandsche arbeidersbeweging in twee en twintig jaren nog niet heel veel of groote veroveringen heeft gemaakt. En hetgeen nu voorgesteld werd, blijkt nog bescheidener te zijn in het licht van enkele historische feiten. Het verbod van den arbeid van kinderen beneden 12 jaar bestond in ons land reeds 15 jaren vóórdat de Arbeidswet tot stand kwam. In 1874 werd het in de wet geschreven; echter werd deze wet zeer sterk ontboden. Reeds bij de vaststelling der Kinderwetten in 1874 gingen er stemmen op, om die wetten ook op den landbouw toepasselijk te maken. In 1889 stelde zelfs de zeer bedachtzame Commissie van Rapporteurs over de Arbeidswet voor, den landbouw in de Arbeidswet op te nemen. Het voorstel werd verworpen, en in 1911 wordt de Arbeidswet gewijzigd, zonder echter den landbouw er in te voegen. Een amendement door eenige liberale en vrijzinnig-democratische kamerleden, om althans het verbod van kinderarbeid voor den landbouw te doen gelden, bij deze gelegenheid ingediend, werd door de voorstellers maar weer ingetrokken, omdat er toch geen kans is op aanneming!

Dit betreft iets wat minister Talma niet regelt; bezieer wij nu hetgeen hij wel voorstelde.

De verhooging van het arbeidsverbod tot 13 jaar is natuurlijk een verbetering. Maar zoo gering mogelijk, vooral ook omdat er de bepaling bijgevoegd wordt dat een kind van 12 jaar, wanneer het de school doorloopen heeft en daar geen verder onderwijs meer kan krijgen, toch naar de fabriek mag worden gestuurd. „Daardoor wordt — zegt de minister — feitelijk een arbeidsverbod tot den ongeveer 12½-jarigen leeftijd ingevoerd.” Sinds 1874, in 37 lange jaren, zijn we dus, een half jaar voortgegaan. Bedenk daarbij, dat reeds in 1882 het liberale Algemeen Nederlandsche Werkliedenverbond een verbod tot *minstens* 14 jaar eischte, en dat de vertegenwoordiger van dat Verbond in de Kamer, de heer Heldt, verklaarde dat het verbod eigenlijk zich tot 15 à 16 jaar uitstreken moest, — dan zien we eerst recht hoe onbeduidend Talma's voorstel is; dan zien we ook hoe uitermate bescheiden onze huidige arbeidsbeweging is, met haar eisch van arbeidsverbod voor kinderen beneden 14 jaar.

De verhooging van den leeftijd der „jeugdige personen” van 16 tot 17 jaar, is ook een „voortuitgang” van hetzelfde soort. De kerkelijke regering van 1889 had in haar ontwerp-Arbeidswet den leeftijd op 18 jaar gesteld, wat thans nog de eisch van onze arbeidsbeweging is; een eisch, ook ditmaal weer door de Kamer verworpen. Op 17-jarigen leeftijd zijn dus volgens den burgerlijken wetgever de arbeiders-kinderen volwassen!

Tenslotte de tienurendag voor vrouwen en jeugdige personen. Dat zou zonder meer als een verbetering te boekken zijn. Toen minister Talma dat voorstelde, stak er dan ook in de wereld der kapitalisten een storm van verontwaardiging op. En de christelijke minister heeft zich gehaast, aan het verlangen der kapitalisten te voldoen. De tien-uren-bepaling werd „aangevuld” zóódanig, dat er een 10½-urendag van gemaakt kon worden, mits dan per week niet méér dan 58 uren. Zoo zijn we dus ook op dit terrein na twee en twintig jaren... een half uur gevorderd!

En de tien-urendag voor volwassen mannen? De lezer herinnert zich wellicht, dat nu al vijf jaar lang de S. D. A. P. en het N. V. V. daarvoor agiteeren; dat die agitatie al talrijke malen schitterend geslaagd is (volgens de leiders altijd!); dat er precies twee jaar geleden in de Tweede Kamer een motie is aangenomen van de katholieke demokraat Aalberse; waarin de Kamer zich voor dien tien-urendag uitsprak, behoudens de noodige overgangsbepalingen en uitzonderingen,*) en niet al te haastig natuurlijk. Wat is er nu van dien tien-urendag terecht gekomen? Wel, juist zooveel als wij Marxisten van den *aanvang af* voorspeld hebben: namelijk niets.

Of ja, toch wel iets. In Maart 1909 heeft de Tweede Kamer de bovengenoemde motie-Aalberse aangenomen. Dat was vlak voor de verkiezingen, en bij de verkiezingen gingen de christelijke propagandisten er mee den boer op, hoog opgevend van de democratie hunner partijen. Nu ze daarmee de meerderheid hebben gewonnen, nu lappen ze de aangenomen motie eenzijdig aan hun laars! Dat is het eerste succes geweest van die tien-urenactie; een succes namelijk voor de christelijke demagogie.

Nu komt het tweede bedrijf, dat na lange voorbereiding in *Het Volk* zich deze dagen in de Tweede Kamer afspeelt. Nu gaat Schaper wegens dit verraad den katholieke Aalberse en den anti-revolutionairen minister hevig te lijf. Hij rekent den minister voor, dat deze best den tien-urendag had kunnen voorstellen; want

„hier was hem royaal en loyaal steun geboden; de meeste stemmen van links had hij voor deze zaak er bij gekregen, de vrijzinnig-democraten, een goed deel van de Unie-liberalen hadden hem moeten steunen... Met een Kamer als deze had de minister «dat moeten aandurven.»

Men zou haast zeggen: als zoowat alle politieke partijen vóór den tien-urendag zijn, waar komt dan nog de tegenstand vandaan?! Waartom komt er dan niets tot stand?

Maar dit is natuurlijk Schapers opportunisme, zijn goed vertrouwen in de liberale en vrijzinnig-democraten. Want in werkelijkheid denken die heeren niet aan invoering van den tien-urendag. Toen zij aan de regering waren weigerden zij het. Maar nu ze in de oppositie zijn, nu hun stem toch geen gewicht heeft, nu spelen ze mooi weer, en nu plegen zij gelijk verraad als de heer Aalberse in 1909. Alleen met dit verschil, dat de vrijzinnige propagandisten in 1913 bovenstaand getuigenis van Schaper kunnen meedragen. Daarmee kunnen zij weer wat arbeiders-stemmen vatgen, en als ze aan de regering komen... doen ze ook niets. Dat is tweede succes van de tien-urenactie; een succes van de vrijzinnige demagogie.

In hetzelfde jaar 1889, toen in het Nederlandsche parlement het prutsrige Arbeidswetje tot stand werd gebracht, vergaderde in Parijs de herboren Internationale. En zij stelde aan de regerende klassen van alle landen den eisch dien het proletariaat voor arbeiderswetgeving stelt: de achturige arbeidsdag. Het Hollandsche revisionisme, dat in zijn wijsheid het beter meende te weten, is van die klasse-eisch afgeweken; wij hebben gezien met welke resultaten: versterking van de bedriegelijke burgerlijke „democratie”, verzwakking van de arbeidersbe-

*) Van uitzonderingen gesproken, het treft ons vreemd, dat Schaper deze week in de Kamer verklaarde: „Niemand heeft nog ooit bepleit een tienurigen werkdag voor inwonende dienstdoenden. Wij zouden wel eens willen weten of de Dienstbond daar ook zoo over denkt!

weging, en daardoor ook geen veroveringen op wetgevend gebied. Zoo zal de bittere ervaring de arbeiders leeren, dat voor de vergroting van hun macht noodig is de terugkeer tot den onverzoonlijken strijd voor de oude internationale leuze van den achturedag. B. C.

Ons Beginselprogram.

V a.

(Ditmaal om redenen van technischen aard niet als feuilleton geplaatst).

Van „lichamelijke en geestelijke achterlijkheid en ontaarding” ten slotte, als waren de zoeven genoemde, aan het loonstelsel inhaerente euvelen nog niet genoeg. Immers: hiérmede wordt uitgedrukt, dat het loonstelsel op zich zelf, al weer totaal afgezien van de slechtste vormen en voorwaarden, waarin het zich kan voordoen, vormen, waardoor de loonarbeider kan worden neergedrukt tot een peil beneden dat van den neger slaaf, den paria en den hoorige, dat het loonstelsel als zoodanig en normaler wijze voor de groote massa der producenten meebrengt, achterlijkheid op lichamenlijk en geestelijk gebied ten opzichte van de andere, de heerschende klassen, ontaarding, d.w.z. absoluten achteruitgang in lichamenlijk en geestelijk opzicht. „Achterlijkheid” op lichamenlijk en geestelijk gebied ten opzichte van de heerschende klassen. Over deze noodzakelijke gevolgen van het loonstelsel alleen is een boekdeel bijeen te brengen. De uitdrukking houdt in, dat de arbeidersklasse zoowel op lichamenlijk als op geestelijk gebied steeds meer achter blijft bij wat de maatschappelijke ontwikkeling als normaal en wenschelijk levenspeil stelt. Op lichamenlijk gebied, omdat het loonstelsel als zoodanig voor de arbeidersklasse beteekent en te zwaren en geestdodenden en niet bevredigenden arbeid, afgezien nog van de belooning voor dien arbeid, welke de arbeidersklasse in het algemeen slechts in staat stelt zich te reproduceeren (in het leven te blijven) meer niet. Het stelsel van den loonarbeid op zich zelf brengt voord egeen, die er aan onderworpen zijn, na eenige geslachten lichamenlijken achteruitgang, lichamenlijke ontaarding met zich. Dit heeft de geschiedenis van het kapitalisme, overal waar het reeds langen tijd zijn invloed op de bevolking heeft kunnen uitoefenen, geleerd en het is slechts aan de betrekkelijke korthed van den tijd, dat het moderne kapitalisme in de meeste landen zijn intree heeft gedaan, te danken, dat die degradeerende (ontaardende) lichamenlijke gevolgen van het loonstelsel voor de arbeidersklasse en dus voor de massa der bevolking zich nog niet in sterker mate vertoonen. Maar reeds nu zijn ze, uit den oogpunt van het belang der menschheid, schrikbarend. De afstand tusschen de lichamenlijke gesteldheid der meerderheid van de onder kapitalisch regiem werkzame menschen en die van hun voorouders uit den tijd vóór het ontstaan van het, privaatebezit van grond en productiemiddelen, tusschen de massa der huidige arbeidersbevolking dus en op het land en in de steden en b.v. de Germanen van het begin onzer jaartelling is geweldig en de geleerden, die dan ook de toekomst van het menschenras duister inzien juist tengevolge van toenemende lichamenlijke ontaarding, hebben gelijk, in zoover zij geen andere toekomst voor zich zien dan een blijvenden toestand van loonarbeid.

Wat ten slotte de geestelijke achterlijkheid en ontaarding betreft, deze uitdrukking in haast nog veel omvattender dan de andere. Zij houdt o.a. in dat de loonarbeid de massa der producenten ook geestelijk in een toestand brengt, ellendiger en meer vernederend dan in eenige vorige maatschappij-orde. Kautsky heeft b.v. in zijn «Ontwikkeling en vermeerdering» aan die geestelijke «degradatie» tengevolge van den eentonigen loonarbeid, die den producent alle vreugde en geestelijke verheffing tengevolge van en in zijn arbeid dus wat betreft het beste deel van zijn bestaan, ontnemt, een uitvoerige en prachtige beschouwing gewijd. De loonarbeid op zichzelf ontnemt de massa der producenten bovendien zelfs dat aandeel in de nationale „cultuur” dat overheerschte klassen in vroegere maatschappijen, ook op uitbuiting gebaseerd, ten deele nog bezaten en bovendien maakt hij den afstand tusschen de mogelijkheid voor den arbeider om zich geestelijk te ontwikkelen en de maatschappelijke ontwikkeling van cultuur en wetenschap steeds grooter. De loonarbeid beteekent een onafgebroken zwegen en de ontwikkeling der wetenschap in de moderne maatschappij voltrekt zich reusachtig veel sneller, dank zij de toenemende productiviteit van den arbeid, dan in eenige vroegere. En zoo zien wij dus, dat ook op dit gebied — hier slechts wel enkele aanwijzingen geschetst — het loonstelsel op zichzelf een bron is van zoo vreeselijke nadeelen voor de massa der producenten als geen andere maatschappij heeft meegebracht.

v. R.

Stolypins val.

De dag, die de zekerheid brengt, dat de Minister-President Stolypin, die vele jaren de zaakwaarnemer van Czaar Nikolaas II was, is gevallen, is een vreugdedag voor het Russische volk. Ondanks de eindeloze reeks van hooggeplaatste Czarenknechten, die zich door hun werken den diepsten haat van het volk op den hals haalden, is er niemand onder hen, die algemeen zoo gloeiend gehaat en verafschuwd wordt, als de tot dusver almachtige diktator Peter Arkadjewitsj Stolypin. Aan dezen naam zit de herinnering vast aan de gruwelijkste worgor van de Russische vrijheid, aan den bondgenoot van de echt-Russische pogromhelden en aan de beschermer en werkgever van Azef, die bergen van lijken

ophoopte, die gevangnissen en verbanningsoorden met honderdduizenden politieke tegenstanders vulde, om als zaakwaarnemer van de heerschende jonkerklik de oude autokratie weer te herstellen. Aan zijn naam knoopt zich de voorstelling van de ijzeren veegmachine der kontra-revolutie vast, voor wie geen middel te infaam, geen wapen te scherp was tegen het volk; die voor het eerst met voorbeeldelooze brutaliteit de staatsgreep van 16 Juni 1907 uitvoerde, en dan met behulp van zijn veld-en krijgs-rechtbanken, van zijn satrapen en van de immer gereede derde Doema de „rust” van het kerkhof in het Rijk herstelde.

Stolypin was tot het begin van 1906 gouverneur van een veraf gelegen Wolga-gouvernement, die slechts hierdoor uitmuntte, dat hij bij het uitbreken van de konstitutioneel tijd aan de terechtstellingen van de boeren persoonlijk en energiek deelnam. Nadat het neerslaan van de Moskousche opstand het signaal had gegeven voor de door de Regeering geleide tegenrevolutie, werd Stolypin als Minister van Binnenlandsche Zaken in het Ministerie-Goremykin geroepen. Daar ontwikkelde deze slechts gebrekkig ontwikkelde boerenjonker een energie en een sluwheid, die hem bij het gewelddadig uit elkaar jagen van de eerste Doema in Juli 1906 het postje van Minister-President bracht. „Hij vereenigde in zich — zoo karakteriseert Trotzky hem voortreffelijk — de ruwe brutaliteit van den slavenbezitter en de persoonlijke waaghalzerij van een apache met de gladde manieren van een staatsman, zooals het parlementaire Europa ze gevormd heeft.... Door de jammerlijke en grillige wil van een Staatshoofd, dat in het middenpunt van tal van intriges staat, op de post van Minister van Binnenlandsche Zaken geroepen, en daarna tot Minister-President benoemd, toonde Stolypin het vertrouwen van den onwetende, die niet eens enig vermoeden had van de wetten der historische ontwikkeling, en dreef hij de onbeschaamde „reapolitiek” van den bureaukraat, die nog weinige dagen tevoren met zijn persoonlijke medewerking de boeren uitkleeden en slaan liet in het belang van de sociale „orde”. Zijn vrienden en lastgevers zagen in hem „den sterken man”, die het monster der Revolutie de kop zou indrukken, den „Russischen Bismarck”, die het Czarenrijk tot nieuwe grootheid zou verheffen. Wat hem evenwel in deze kritieken tijd deed uitmunten, en hem boven het peil der overige handlangers van den Czaar verhef, was zijn scherpte van blik als van een barbaar, die het hem mogelijk maakte, „onder het juridisch mom van het parlementarisme de werkelijke vormen van de sociale krachten te ontdekken.” Op het oogenblik, dat de strijdkracht van het proletariaat ingevolge van de vernielende strijd verminderde, en de boerenbeweging verdeeld begon te worden, legde hij zijn „liberale” allures af en trad tegen het innerlijk vooze, het om de gunst van de Regeering bedelende liberalisme met de knoet op. Zoo werd hij, tot al brutaler maatregelen grijpend en voor geen onwettigheid terugdeinzend, de zaakwaarnemer van de tegen-revolutie, die in het „konstitutioneel” Rusland van de derde Doema veel erger toestand schiep dan onder Plehwe en Dimitri Tolstoi.

In zijn „verwoestende” daden liet Stolypin allen achter zich, die evenals hij hun politieke tegenstanders door galg, tuchthuis en verbanning uit den weg trachten te ruimen en in plaats van de politieke en burgerlijke vrijheden de politiestok stelden. Hij overtrof de geweld-politiek, die vóór hem door de kneveling van Finland en een woeste ophitsing der nationaliteiten onderling, de chauvinistische elementen zochten te bevredigen. Maar in zijn „opbouwende” maatregelen leed hij ellendig schipbreuk. Zijn program bestond hieruit, het grootgrondbezit door de vernieling van de boeren-dorpsgemeente en het aankweken van een schare kapitalistische kleine grondbezitters te reddden. Zonder de toestemming van de tweede Doema af te wachten, begon hij door het besluit van den 22^{en} November 1906, dat eerst in 1910 door de derde Doema werd gesanktionneerd, met de gewelddadige vernietiging van de boeren-dorpsgemeente, waardoor de agrarische toestand des Rijks tot in de diepste lagen omgewoeld werd. Maar zonder ook maar eenigszins het boerenvraagstuk op te lossen, wentelde Stolypin agrarische politiek de grondslagen der macht om, die de grondbezittende (feodale) heeren weer wilden veroveren. Zijn politiek leidde noodzakelijkerwijs tot; versterking van het kapitalistisch grondbezit, versnelde proletariseering van de massa's der boeren, verscherping van de klasgenstrijd in stad en land. Maar dit bracht de hooge grondrente in gevaar van de adellijke latifundiën-grootgrondbezitters, die hun landerijen in *woekerpacht* aan de boeren uitgeven. Vandaar de gestadig toenemende ontevredenheid en tegenstand, dien de feodale heeren in den *Rijksraad* tegenover den „parvenu” Stolypin wisten te stellen. Hoewel Stolypin zich steeds meer van de grootburgerlijke elementen afkeerde en de politieke koers volgens de aanwijzingen van „rechts” liet gaan, brak hem de oppositie der feodale elementen in den Rijksraad, wiens rijen door eenige tegen hem intrigerende konkurrenten versterkt werden, eindelijk den nek. Uiterlijk gaf een kleinigheid aanleiding tot zijn val — de in den Rijksdag geschiedte verwerping van eenige bepalingen omtrent de nationale kuriën, in zijn ontwerp omtrent de autonomie in de zes westelijke gouvernementen. Maar de eigenlijke grond voor de ontevredenheid van de het naast tot den troon staande kringen met de politiek van Stolypin, die in zijn nieuwigheden getoond had voor hen „onvruchtbaar” en „schadelijk” te zijn, en in zijn politiefuncties ongeschikt de onlangs opgetreden herleving van de revolutionaire beweging te

voorkomen. «De Moor heeft zijn plicht gedaan — hij kan gaan!»

De val van Stolypin is meer dan enkel een verandering van Ministers: het is het *in mekaar zakken van het stelsel*, waarop de stokers van de staatsgreep hun hoop hadden gezet. Nu blijft hun niets over, dan de koers *nog meer naar rechts* te wenden, en elke poging op te geven, om de politieke en sociale paardekooperskunst van Stolypin voort te zetten. Of Stolypin opvolger zich als «konstitutioneel» Minister zal voordoen of reeds van den aanvang af zijn kaarten zal opendekken — in beide gevallen moet er op *verscherping der reactie* gerekend worden. Het heerschende stelsel moet zich nu eenmaal in zijn laatste konsekventies ontwikkelen, moet zich geheel uitputten, voor het te niet kan gaan en voor een andere plaats maken. En dat dit oogenblik niet meer is, toont het revolutionaire weerlichten in het Rijk, toont de verwardheid en onzekerheid der regerings-politiek, die evenals vóór den Japanschen oorlog een buitenlandsch avontuur, thans tegen China, wensch, om daardoor aan de dreigende Revolutie te ontkomen.

Het laatste bericht luidt: Stolypin blijft. Dat wil zeggen: hij wordt zelf nog scherper reactionair, en zal daarin te gronde gaan.

Ook partijgenooten?

Het Volk bevat nota bene onder de rubriek Partijnieuws het bericht, dat Van Kol, die weer eens een groote reis maakt, als lieve vriend te gast genood is door Achmet Riza, president der Turksche Kamer, aan welk gastmaal de chefs van de nu in het Turksche Rijk heerschende partij deel namen.

Dit uit dankbaarheid voor eertijds in den Haag aan de Jong-Turken bewezen politieke diensten.

Wanneer men nu weet, dat deze Jong-Turken tegenwoordig in Turkije een militaire dictatuur uitoefenen, waarbij vergeleken de politieke toestand in Duitschland b. v. de vrijheid zelf is, maar dat zij bovendien met alle middelen de beginselen eener socialistische en arbeidersbeweging in het Duitsche Rijk vervolgen en belemmeren, dan is het inderdaad wel tekenend, dat de sociaaldemocraten Van Kol een uitnodiging aanneemt van dien aard. Een uitnodiging van de ergste vijanden der sociaaldemocraten in Turkije. Leve de internationale solidariteit. v. R.

De beschavende koelie-ordonnantie.

Men weet hoe onlangs de planters in Deli (Oostkust van Sumatra) klaagden over de koelies, die een enkel keer, als het de spuigaten uitloopt, tegenover de geraffineerde wréedheid der planters en hun assistenten, hun wanhoopsdaden plaatsen. Zoo werd laatst de assistent Haitsma Mulier gedood en de planters schreeuwden ach en wee.

Maar niet alleen schreeuwen deden ze. Ze gebruikten het vooral tot agitatie tegen de nieuwe regeling der koelie-ordonnantie, waarmee Mr. Van Blommesteijn bezig is, om die regeling niet zachter maar harder voor het bruine werkvolk te doen zijn.

Nu is er onlangs weer een aanslag door een koelie gepleegd op een zijner exploiters. Deze slavendrijver gaf het geval echter niet aan, blijkbaar zooals de bladen vermoeden, omdat hij wel wist wat hij op zijn geweten had tegenover de koelies.

Merkwaardig evenwel, en om niet te vergeten is een staaltje van de menschevriendheid van de dokters ter plaatse. Deze heeren zijn eens bij mekaar geweest, en dringen er nu op aan *in het belang der hygiëne (!)* dat aan de koelies zoo min mogelijk vrijheid wordt gegeven. Als dat koelievolk maar vrij mag rondlopen, dan is er geen hygiënische maatregel op ze toe te passen, vinden deze humane dokters. Of, zooals ze het zelf zeggen, bij algemeene invoering van den vrijen arbeid, gaat al het hygiënische voordeel weer verloren. De bestaande koelie-ordonnantie, d. w. z. de slavernij, werkt dus derhalve volgens de dokters beschavend?

Denk nu niet, lezer, dat de voorgestelde nieuwe ordnantie van Mr. Van Blommesteijn de koelies wezenlijk vrij zou laten ten opzichte van datgene waarom het hier gaat, het al of niet naar het hospitaal moeten gaan bij ziekte. Het is volgens een der groote bladen aldus: «De zieke arbeider zal verplicht worden, gebruik te maken van de gegeven zekerheid tot het verkrijgen van een goede behandeling, en hij zal de bevelen in het belang van zijn gezondheid moeten opvolgen. Doet hij dat niet en blijft hij in zijn woning, dan is de werkgever niet gehouden hem voeding en verpleging te verstrekken.» Ziehier de vrijheid zooals Mr. Van Blommesteijn zich die bij ziekte der koelies voorstelt. Maar naar de geneeskundige betoogen, baat dit niets.

De zaak is, dat de koelies van de Europeesche dwang en beschaving zoo'n hartgrondige afkeer hebben, dat ze liever krepereen van honger en ziekte met hun kameraden, dan dat ze genezen worden door de Europeërs.

En daarom moeten ze maar ook bij de nieuwe regeling zoo veel mogelijk in hun hokken gejaagd, dan zijn ze te controleren. De lezer zal begrijpen, dat de geneesheeren zich *beschaafder* weten uit te drukken dan wij.

Maar het is toch maar prettig voor de uitbuiters, hoe alles zelfs de beschavende hygiëne, met ze meeloopt. We zijn ervan overtuigd dat die Delische doktertjes er zeer van zullen opkijken als we zulke hygiëne klasse-wetenschap noemen. En we moeten ze ook niet te hard vallen, want het zijn zelf maar slaven die hygiënist, slaven van het Indische kapitaal. WP.

Van de Afdelingen.

Amsterdam. In onze tweede Kursus-vergadering in district IX toonde Wijnkoop aan hoe met de ontwikkeling van het kapitalisme het socialisme mogelijk wordt. Alleen de wenschelijkheid laat nog veel te wenschen over.

Zaterdagavond hielden we een flink bezochte Communevergadering in het Nut v/h Algemeen waar H. Gorter en De Visser spraken. Zij lieten in hunne redevoeringen uitkomen dat in deze gebeurtenis niet alleen de kapitalisten, maar ook de arbeiders, bewijzen van internationale solidariteit toonden. De vergadering ging onder het zingen van de Internationale uiteen.

Donderdag 6 April in de Geefvink eerste Huish. Cursusvergadering van Van Ravenstein het ontwerp-Program zal toelichten.

Delft. Dinsdag 21 Maart sprak in de kfeine concertzaal van „Stads Doele” G. Rijnders, van Amsterdam, over: „Zijn de anarchisten misdadigers.”

Na op bekende wijze zijn beginsel uiteengezet te hebben was er gelegenheid tot debat. De afd. Delft der S. D. A. P. was uitgenoodigd tot debatteren.

Echter schitterde de afd. door afwezigheid. In de *Wekker* van Zaterdag j.l. was als reden opgegeven: geen propaganda te willen maken voor het anarchisme.

De afd. Delft S. D. P. had De Visser van den Haag uitgenoodigd tot debat. Na er op gewezen te hebben dat de S. D. A. P. niet goed had gehandeld door niet te komen zei hij: „als zij het niet doen, dan zullen wij de naam van het socialisme omhoog houden” Spr. weerlegde op schitterende wijze Rijnders betoog, tot genoegen van een groot deel der verg. Rijnders maakte zich er — zooals bekend — met een scheeve voorstelling van af.

Brochures en bladen gingen goed van de hand.

Groningen. Zaterdag 18 Maart debatteerde Sterringa met Rijnders te Sappemeer onder volle aandacht van de ruim 100 aanwezigen.

De huishoudelijke vergadering der afdeling op Woensdag j.l. gehouden besloot tot het indienen van enkele voorstellen voor het congres.

Op het schrijven inzake de leiding van de Meifeestactie aan de S. D. A. P. was nog geen antwoord ontvangen. Uit een bericht blijkt ons, dat door die afdeling ons schrijven voor kennisgeving is aangenomen. Niets verrassend natuurlijk. We zullen 't verdere verloop afwachten en handelen zooals de propaganda van ons soc. dem. inzicht van ons eischt.

Den Haag. Voor een volle zaal sprak Wijnkoop over de Parijsche Commune.

Dompers taktiek!

Maastricht. In *De Tribune* van 25 Febr. publiceerden wij het antwoord door onze afd. ontvangen van de lokaal commissie van „Het Volkshuis” op een tweede aanvraag voor het in huur nemen van deze zaal. Daar in dit antwoord den eisch van „tien gulden huur” wordt gesteld, noemden wij dit een verkapte zaalweigering en waren benieuwd of *Het Volk* er zijn hooge goedkeuring aan hechten zou. Wij zijn hier in niet teleurgesteld, want *Het Volk* van 26 Februari schrijft: „De Maastrichtsche zaalkwestie. Uit een mededeeling in *De Tribune* blijkt ons tot ons genoegen, dat de commissie over het Maastrichtsche „Volkshuis” thans besloten heeft de zaal ook aan de S. D. P. voor vergaderingen te verhuren.”

Het Volk voegt er nog bij per ongeluk den gestelden huurprijs van „tien gulden” aan zijn lezers bekend te maken, terwijl het hier eigenlijk om gaat. Het is ons niet te doen om absoluut in „Het Volkshuis” te vergaderen, (andere zalen zijn desnoods beschikbaar) maar wij hebben rekening te houden met onzen financieelen toestand. Tot heden werd „Het Volkshuis” aan niet bij den Maastrichtschen Bestuursbond aangesloten verenigingen verhuurd voor f. 1.50. Wij vragen: waarom moet de S. D. P. tien gulden betalen? Ja, de alwetende Localcommissie van „Het Volkshuis” zegt het zelf „omdat zij ons niet als arbeidersorganisatie kan beschouwen”. Wij kunnen de L. C. verzekeren dat onze afd. van de S. D. P. uitsluitend bestaat uit arbeiders. Daar de Localcommissie tot heden alleen is samengesteld uit S. D. A. P. ers, behoeft ons dergelijk handelen niet te verwonderen, want van hun leiders leeren zij niet anders. De arbeiders behooren echter tegen deze dompers-taktiek protest aan te tekenen door dergelijke partij (S. D. A. P.) te verlaten en zich aan te sluiten bij de S. D. P. Bs.

Zaterdag j.l. hield de afd. S. D. A. P. een openbare vergadering met Bergmeijer als spreker over: Is het socialisme een droombeeld? Zij was matig bezocht.

In debat kwamen twee leden der S. D. P. De eerste debater wees met feiten op het geschied der S. D. A. P. met liberalen en vrijzinnig democraten. Ook boonde hij aan dat Bergmeijer's partij reeds lang haar beginsel verkracht heeft. De tweede debater wees op de tegenstrijdigheid der S. D. A. P. inzake de Groninger motie en scheiding van kerk en staat. In zijn antwoord verklaarde Bergmeijer, dat ieder socialist behoort te zijn voor neutraal openbaar onderwijs. Tevens kennde hij af de steun, door de S. D. A. P. verleend aan den liberaal de Jongh bij de stemming in Rotterdam. Eveneens verklaarde hij zich tegen elk blok met een burgerlijke partij. Indien dit gebeurde zou hij en meer anderen de S. D. A. P. verlaten. Bij duplek ontnam de voorzitter een onzer debaters zonder reden het woord, waartegen wij echter protest aantekenden en noemde dit verkrachting van het beginsel door de S. D. A. P. ers, voor de zooveel te verduren had in de S. D. A. P. Hij was het in de meeste punten met ons eens, alleen betroude hij het, dat wij zijn partij verlaten hadden. Wij zeggen aan Bergmeijer, dat wij de partij (S. D. A. P.) niet verlaten hebben, maar wij zijn er uit gezet. Dit zal ook met u, Bergmeijer, gebeuren indien gij werkelijk sociaaldemocraten blijft! Het was voor ons geen slechte avond.

De afdeling hield Zondag een ledenvergadering; zij was goed bezocht. Besloten werd twee voorstellen op den beschrijvingsbrief te brengen voor het a.s. congres. Omtrent het houden van de openbare cursusvergadering met v. Ravenstein werd vastgesteld deze te bepalen op 1 of 3 April. Het verzoek van het P. B. om een uur loon te storten voor onze kiesrechtstrijd werd met algemeene stemmen aangenomen. Tevens werd hetzelfde besloten voor aanschaffing van een roode vlag en wal voor 1 Mei a.s.

Rotterdam. Zondagmorgen 19 Maart werd door ons op een openbare vergadering met een flinke propagandistische rede van Wijnkoop de Parijsche Kommune herdacht. Een leerzaam debat met een anarchist volgde. — Ongeveer 70 menschen waren opgekomen. Hoe weinig zulk een opkomst ook is voor een stad als Rotterdam, kunnen wij op dit moment hierover nog tevreden zijn, als men in aanmerking neemt dat een socialistische beweging hier

zoo goed als nog niet bestaat en op ons alleen de taak rust deze langzamerhand te ontwikkelen.

Noch de reformisten, noch de anarchisten hadden het noodzakelijk gevonden de Kommune na 40 jaar te herdenken.

De leden worden er aan herinnerd dat de jaarvergadering op 30 Maart is vastgesteld.

Als curiositeit kan nog worden medegedeeld dat tusschen een heele rij burgerlijke heeren ook den naam van P. J. Helsingen prijkt in het pas opgerichte bestuur der R'damsche padvindders!

Vlissingen-Middelburg. De S. D. A. P. belegde Zondag 5 dezer te Middelburg en Dinsdag 21 te Vlissingen een openbare vergadering over het Volkspetitionnement. Mannoury kwam beide malen in debat en stelde in de tweede vergadering aan Sannes de vraag: „Heeft een arbeider, die het Volkspetitionnement met volle instemming onderteeft, daardoor de klassenstrijd aanvaard?”

S. achtte de vraag niet voor rechtstreekse beantwoording vatbaar, doch gaf als zijn persoonlijke mening te kennen dat uit het petitionnement volkomen duidelijk te lezen is, dat de arbeidersklasse alleen door haar eigen strijd tegen de heerschende klasse het Algemeen Kiesrecht zal kunnen veroveren en bovendien, dat zij dat recht zal moeten gebruiken om het arbeidersstempel te drukken op de maatschappij en op de staatsmacht, die zij in de toekomst in handen zal nemen.

De afdeling verloor door bedanken een debat tegenover de S. D. A. P. Het ledental bedraagt thans acht. Als waarnemend sekretaris werd door het bestuur aangewezen; G. Mannoury, Boulevard Bankert 16, Vlissingen.

Zwolle. De jaarvergadering bracht eenige wijziging in het bestuur. Sekretaris is voortaan: H. Helmers, Groeneweg 19. De brochureverkoop is dit jaar beter geweest dan 't vorige, de Tribuneverkoop echter veel minder. Evenwel gaan we met goede moed verder werken. Op den beschrijvingsbrief werden gebracht twee voorstellen: een inzake een eenvoudig propagandablaadje, een met 't oog op vermeerdering van eenvoudige brochures. Besloten werd, evenals 't vorige jaar, ons op te geven voor deelneming aan het 1 Mei-feest.

Van de Colp. Comm.

Vershillende leden hebben nog brochures in commissie, welke nog niet werden verantwoord. Hun wordt verzocht, dit alsnog te doen. Wie ze niet kwijt kan, brenge ze terug.

Men bespaart ons moeite, wanneer men ze niet door ons laat halen en kome dus in d'Geelvink op Vrijdagavond. — Nog zij meegedeeld, dat op Vrijdagavond, waarop vergaderingen door ons worden gehouden de comm. in plaats van in d'Geelvink, zitting houdt in de zaal der vergadering.

De commissie van contrôle heeft boeken en kas van de Afd. Amsterdam S. D. P. nagezien en in orde bevonden. H. DE WOLFF. C. SIEWERTSZ.

Boekaankondiging.

„De Nieuwe Tijd.”

Het eerste nummer van de nieuwe jaargang van het Sociaal-demokratisch Maandschrift *De Nieuwe Tijd*, dat onder Redactie staat van Van der Goes, Gorter, Herm. Hays, H. H. Holst, Saks en Wibant, en van welke Redactie Mw. Holst thans Secretaresse is, vangt aan met een belangwekkende studie van Van Ravesteijn, *Een en ander over de Industriële Ontwikkeling van Nederland*: een studie waarop wij nog terug zullen komen in *De Tribune*. Verder geeft Mr. M. Mendels een artikel over *Papendrecht*; *Spiekman* een over het *Centraal Verdrag der Arbeidsinspectie (1909)*; en vervolgt Van Ravesteijn zijn *Nieuwe Bijdragen tot de Nederlandsche Geschiedenis*, en Van der Goes zijn *Vrome Wenschen*. Van der Goes behandelt gelijk bekend, in *Vrome Wenschen* 's heeren de Vooy's „wetenschappelijke meeningen” omtrent de betekenis van het huisgezin in de tegenwoordige maatschappij, terwijl Van Ravesteijn o.a. de historische studie van Dr. H. E. van Gelder omtrent Alkmaar in den aanvang der 16e eeuw behandelt. Van Ravesteijn eindigt zijn artikel: In het belang der geschiedenis-wetenschap zou het even dringend noodig zijn, dat het Marxisme onder historici meer bekendheid kreeg, als in dat van het proletariaat. — 'En slotte bevat de aflevering twee vertaalde stukken over de *Finsche proletarische Beweging* en „*Een briefje van Professor Quack*” door A. Pijnappel.

Het *Februari-nummer* bevat de vervolging van Van Ravesteijn's artikel over de *Industriële Ontwikkeling van Nederland* en van Van der Goes' *Vrome Wenschen*. Bonn bedicht in „*Athanas*”, waarvan een fragment is opgenomen; het optreden van een jongen Russischen boer gedurende de Revolutie. Interessant is dit nummer vooral door Van Ravesteijn's duidelijke uiteenzetting van de betekenis der *Duitsch-Russische Overeenkomst* te Potsdam in verband met de Internationale Verhoudingen, en door het bijzonder rijk gedocumenteerd artikel *Burgerlijke en Proletarische Wetenschap over de Toekomst van ons Ras*, van Henr. Roland Holst. Voor het eerst bevat dit nummer van *De Nieuwe Tijd* een *Geneeskundig Tijdschrift*, blijkbaar voorloopig (?) alleen van haitenlandsche.

In het *Maart-nummer* treffen we allereerst het vervolg van H. R. H.'s artikel over *De Toekomst van ons Ras*. Verder een stuk van Van Ravesteijn over *Het Kunstverdelingsontwerp en Onse Internationale Positie*. Beide zeer belangrijke artikelen. Verder bevat het nummer een artikel van A. B. Soep over *Het Leerlingvraagstuk in de Diamantindustrie* en schrijft A. Voogd het een en ander over *Socialistische Ontwikkelingsarbeid in Duitschland*. Dit laatste is zeer „interessant”, maar zou deze Voogd niet liever het een en ander in praktijk probeeren te brengen in de Hollandsche jeugdorganisatie vooral?

Errata.

Men wordt verzocht de volgende storende drukfouten in het vorig nummer te verbeteren:

In het V^e artikel van het Beginselprogram 1^e kol, regel 15 van o. lees: der kapitalistische productiewijze; 2^e kol, regel 11 van b., lees snel in plaats van veel; 3^e kol, regel 1 van o. lees opgeheven in plaats van opgegeven.

In „Uit het Buitenland” 4^e kol, regel 2 van o. Lees: Wij gelooven het niet.